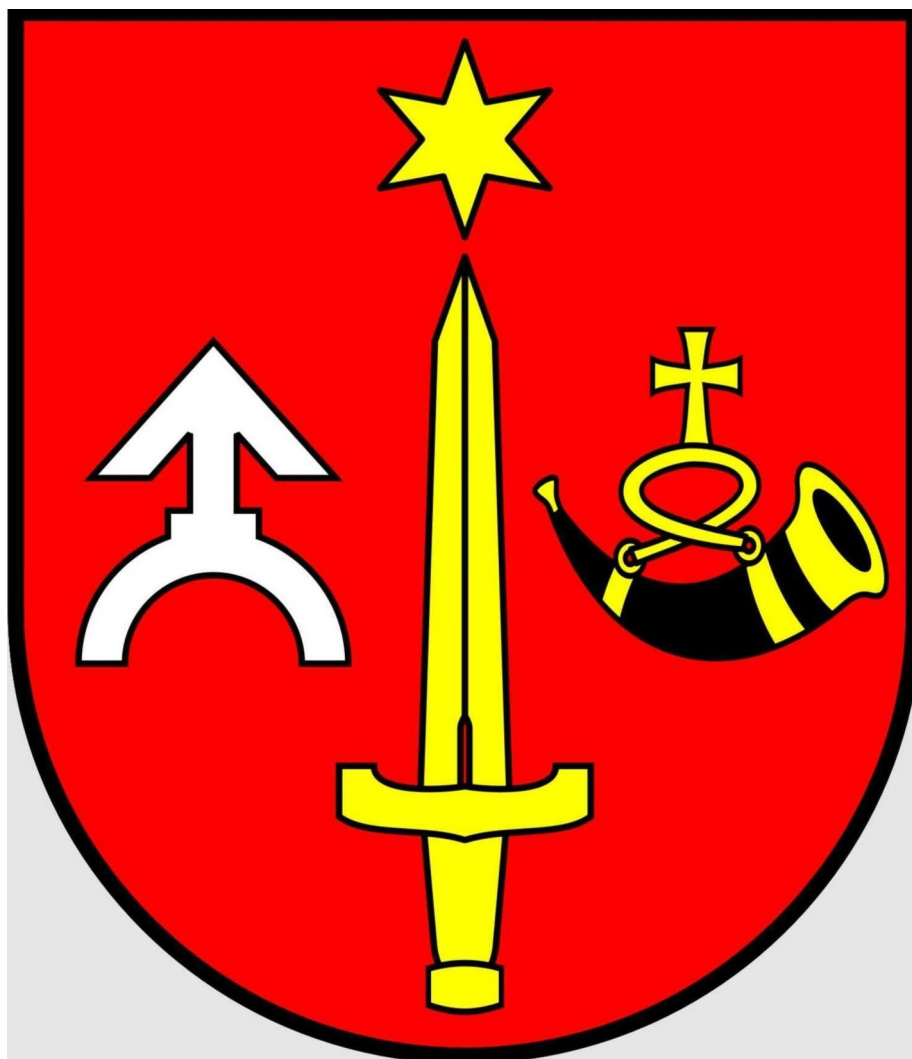

RAPORT KOŃCOWY Z REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY WIELGIE

Wielgie, maj 2025

Spis treści

Wstęp.....	3
Program Rewitalizacji dla Gminy Wielgie.....	4
Projekt: Przebudowa boiska piłkarskiego z infrastrukturą towarzyszącą.....	6
Projekt: Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży jako forma motywacji w dążeniu do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych.....	8
Projekt: Cykl imprez sportowo- integracyjnych i rekreacyjno- integracyjnych, w oparciu o infrastrukturę boiska w Teodorowie.....	10
Projekt: Kształcenie ogólne w placówkach oświatowych Gminy Wielgie.....	12

Wstęp

Wstęp

Aby sprostać wyzwaniom wynikającym z dynamicznie zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, konieczne jest podejmowanie kompleksowych działań łagodzących skutki kryzysów dotyczących lokalne społeczności. W tym kontekście rewitalizacja stanowi odpowiedź samorządów na trudności, z jakimi zmagają się mieszkańcy obszarów zdegradowanych. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, działania rewitalizacyjne to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego, prowadzony w sposób kompleksowy i ukierunkowany na korzyści dla lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki.

Aby możliwa była skuteczna realizacja celów terytorialnie skoncentrowanych oraz ukierunkowanych na szeroko pojętą poprawę sytuacji społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej, niezbędne jest opracowanie programu rewitalizacji obejmującego dłuższą perspektywę czasową. W odpowiedzi na te potrzeby w Gminie Wielgie powstał **Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wielgie na lata 2016–2020**, którego zapisy określiły również kierunki działań w latach 2021–2023. Program ten był realizowany w dwóch głównych obszarach:

- społecznym,
- przestrzenno-funkcyjnym.

Zarówno na etapie opracowywania Programu, jak i podczas jego wdrażania, kluczowe było holistyczne podejście do procesu rewitalizacji. Poszczególne działania wzajemnie się uzupełniały, tworząc spójną i komplementarną całość. Realizatorzy Programu w Gminie Wielgie koncentrowali się nie tylko na odbudowie i renowacji przestrzeni, ale również na ożywieniu społeczno-gospodarczym oraz aktywizacji lokalnej społeczności. Istotnym elementem procesu była również współpraca między różnymi środowiskami – mieszkańcami, instytucjami i organizacjami.

W związku z zakończeniem działań zaplanowanych w ramach Programu Rewitalizacji, niniejszy raport stanowi podsumowanie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Przedstawiono w nim zarówno konkretne zrealizowane projekty, jak i ich odniesienie do celów postawionych w Programie Rewitalizacji Gminy Wielgie. Dokument ten ma na celu nie tylko ocenę skuteczności podjętych działań, ale również wskazanie wniosków i rekomendacji, które mogą posłużyć w przyszłych działaniach rewitalizacyjnych.

Program Rewitalizacji dla Gminy Wielgie

Rewitalizacja, zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, powinna mieć charakter kompleksowy i być realizowana w sposób zintegrowany, uwzględniający różnorodne potrzeby lokalnej społeczności, gospodarki oraz przestrzeni. Aby skutecznie wdrażać działania odpowiadające tym wymaganiom, konieczne było opracowanie **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wielgie**, który w sposób całościowy ujmuje wymagane zmiany i stanowi narzędzie realizacji polityki lokalnej w tym zakresie.

Program został przygotowany etapowo, z uwzględnieniem szerokiego udziału społeczeństwa. Partycypacja społeczna opierała się na badaniach ankietowych, spotkaniach z mieszkańcami, a także konsultacjach z pracownikami Urzędu Gminy oraz lokalnymi władzami. Dzięki temu harmonogram działań w Programie był ściśle dopasowany do oczekiwań i potrzeb społeczności lokalnej.

1. Diagnoza stanu obecnego

Pierwszym krokiem w tworzeniu Programu była diagnoza aktualnej sytuacji Gminy Wielgie. Przeprowadzona analiza objęła m.in.:

- liczbę ludności,
- strukturę społeczno-ekonomiczną,
- dynamikę struktury wieku,
- poziom i strukturę bezrobocia.

W ramach diagnozy zidentyfikowano również potencjał gospodarczy regionu oraz najważniejsze problemy społeczne. Stwierdzono, że negatywne zjawiska w Gminie Wielgie dotyczą w szczególności sfery społecznej: duży odsetek mieszkańców korzysta z pomocy społecznej, utrzymuje się wysoki poziom bezrobocia, młodzież osiąga niskie wyniki edukacyjne, a poziom przedsiębiorczości mieszkańców pozostaje niski. Dodatkowo prognozuje się narastający udział osób w wieku poprodukcyjnym, co może generować kolejne wyzwania w przyszłości.

Wyniki diagnozy jednoznacznie potwierdziły zasadność podjęcia działań rewitalizacyjnych w regionie.

2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany to teren, na którym koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenne. W Gminie Wielgie szczegółowo przeanalizowano wszystkie sołectwa, korzystając z danych dostępnych w Urzędzie Gminy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej oraz Powiatowym Urzędzie Pracy w Lipnie. Analiza wykazała, że największa koncentracja negatywnych zjawisk występuje w czterech miejscowościach: **Teodorowie, Wielgiem, Bętlewie i Płonczynie**.

Kolejnym krokiem było wyznaczenie **obszaru rewitalizacji**. Zgodnie z przepisami, nie może on obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy oraz być zamieszkały przez więcej niż 30% jej mieszkańców. Uwzględniając dane analityczne oraz wyniki konsultacji społecznych z interesariuszami, obszar rewitalizacji ograniczono do **sołectwa Teodorowo**.

Sołectwo Teodorowo zajmuje powierzchnię 5,18 km² (co stanowi 3,88% obszaru gminy) i liczy 244 mieszkańców (3,60% ogółu ludności Gminy Wielgie).

3. Cele i planowane działania rewitalizacyjne

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz partycypacyjnie określonych potrzeb mieszkańców, opracowano wizję obszaru po zakończeniu procesu rewitalizacji. Wśród głównych celów i zaplanowanych przedsięwzięć znalazły się m.in.:

- organizacja cyklicznych wydarzeń sportowo-integracyjnych oraz rekreacyjnych,
- podniesienie jakości kształcenia ogólnego w placówkach oświatowych Gminy Wielgie,
- wspieranie rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży jako formy motywacji edukacyjnej,
- przebudowa boiska piłkarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym budowa pełnowymiarowego obiektu sportowego.

4. Realizacja działań w obszarze rewitalizacji

W ramach pozyskanych środków zrealizowano kluczową inwestycję infrastrukturalną – **budowę pełnowymiarowego boiska piłkarskiego z trybunami** w sołectwie Teodorowo. Obiekt ten stał się centrum aktywności społecznej i sportowej, włączając w działania zarówno dzieci i młodzież, jak i osoby w wieku poprodukcyjnym. Treningi i wydarzenia sportowe pozwoliły przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu oraz zintegrować społeczność lokalną.

Jednocześnie wdrożono działania ukierunkowane na **zwiększenie integracji społecznej**, rozwój oferty edukacyjnej oraz aktywizację różnych grup mieszkańców. Młodzież została objęta dodatkowymi inicjatywami edukacyjnymi, mającymi na celu poprawę jakości kształcenia i dostępność zajęć pozalekcyjnych.

5. Monitorowanie i ewaluacja realizacji programu

Celem strategicznym Programu była aktywna rewitalizacja społeczna, powiązana z przemyślanymi działaniami infrastrukturalnymi. Dla zapewnienia skuteczności podejmowanych działań opracowano **harmonogram realizacji**, obejmujący zarówno inwestycje „twarde”, jak i projekty „miękkie”. Wszystkie przedsięwzięcia zostały zaplanowane w sposób komplementarny i wzajemnie wspierający.

Przez cały okres realizacji Programu prowadzono systematyczny monitoring postępów. Sporządzano m.in. raporty kwartalne, które pozwalały ocenić efektywność i zgodność prowadzonych działań z założeniami. **Niniejszy raport końcowy** stanowi zbiorcze podsumowanie całego procesu rewitalizacji, w tym celów, osiągniętych rezultatów i wniosków na przyszłość.

Projekt: Przebudowa boiska piłkarskiego z infrastrukturą towarzyszącą

W procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji stwierdzono, że na terenie sołectwa **Teodorowo** występuje przestrzeń zdegradowana w postaci istniejącego, lecz wyeksploatowanego boiska sportowego. Teren ten, mimo swojego pierwotnego przeznaczenia, nie spełniał warunków funkcjonalnych ani bezpieczeństwa i nie był w stanie efektywnie służyć lokalnej społeczności. W odległości do 1,5 km od centralnego punktu miejscowości (liczonej wzdłuż dróg publicznych oraz ciągów pieszych i pieszko-jezdnych), brakowało jakiegokolwiek infrastruktury umożliwiającej aktywizację społeczną.

W odpowiedzi na te potrzeby, w ramach Programu Rewitalizacji podjęto decyzję o przebudowie i modernizacji istniejącego boiska. Nowo powstała infrastruktura miała zastąpić dotychczasową, zdegradowaną przestrzeń o tym samym charakterze. Realizacja inwestycji umożliwiła nie tylko poprawę warunków technicznych i estetycznych terenu, ale przede wszystkim stworzenie **przestrzeni integracyjnej**, umożliwiającej aktywizację mieszkańców w różnym wieku.

Cele inwestycji

Celem zadania była rewitalizacja społeczna i przestrzenna, realizowana poprzez:

- stworzenie funkcjonalnej i bezpiecznej przestrzeni do aktywności fizycznej,
- integrację międzypokoleniową mieszkańców (dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów),
- umożliwienie organizowania wydarzeń lokalnych (turniejów, festynów, spotkań rekreacyjnych),

- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego w bezpiecznych warunkach.

Boisko sportowe w Teodorowie stało się miejscem spotkań, aktywności fizycznej i wydarzeń o charakterze społecznym. Dzięki niemu możliwa jest **aktywizacja osób starszych**, które dotąd były wykluczone z udziału w wydarzeniach integracyjnych z uwagi na brak odpowiedniej przestrzeni. Inwestycja stworzyła warunki do realizacji różnorodnych inicjatyw, a także przyczyniła się do **wzmocnienia więzi lokalnych**.

Działania społeczne towarzyszące inwestycji

Zrealizowane w ramach rewitalizacji **projekty miękkie** miały charakter uzupełniający i rozszerzający względem działań inwestycyjnych. Ich celem była:

- aktywizacja społeczna mieszkańców,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych,
- wspieranie edukacji nieformalnej.

Dzięki synergii działań infrastrukturalnych i społecznych udało się stworzyć **kompleksowy model rewitalizacji**, odpowiadający na realne potrzeby mieszkańców Teodorowa.

Koszty i źródła finansowania

Całkowity koszt realizacji inwestycji wyniósł **1 345 031,81 zł**, z czego:

- **1 184 191,58 zł** stanowiło dofinansowanie pozyskane przez Gminę Wielgie,
- co odpowiada **88% wartości całkowitej** zadania.

Pozostałe środki zostały zabezpieczone z budżetu własnego Gminy.

Podsumowanie

Przebudowa boiska sportowego w Teodorowie to przykład skutecznego działania rewitalizacyjnego, które łączy rozwój infrastruktury z realnym wpływem społecznym. Inwestycja nie tylko zaspokoila potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do przestrzeni rekreacyjnej, ale również przyczyniła się do wzrostu aktywności społecznej i poprawy jakości życia w lokalnej wspólnocie.

Projekt: Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży jako forma motywacji w dążeniu do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych

W ramach projektu „Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży jako forma motywacji w dążeniu do sukcesów edukacyjnych”, realizowanego przy wykorzystaniu przebudowanej infrastruktury sportowej w Teodorowie, zorganizowano szereg zajęć sportowo-rekreacyjnych skierowanych do dzieci i

młodzieży. Zajęcia te miały na celu nie tylko rozwój fizyczny uczestników, ale również wspieranie ich postaw społecznych poprzez promowanie zasad fair play i współpracy zespołowej.

Jednym z głównych założeń projektu było **łączenie sportowych pasji z procesem edukacyjnym**, co znalazło wyraz w działaniach służących pobudzaniu aktywności, kształtowaniu systematyczności oraz rozwijaniu motywacji do osiągania zarówno celów sportowych, jak i intelektualnych. Program oparty był m.in. na **mentoringu rówieśniczym**, co sprzyjało rozwijaniu kompetencji miękkich, takich jak empatia, komunikacja i umiejętność współdziałania.

Projekt pokazał młodzieży i dzieciom, że rozwój fizyczny może stanowić **punkt wyjścia do budowania sukcesu w innych dziedzinach życia**. Dzięki wspólnym treningom oraz rywalizacji w duchu sportowej uczciwości, uczestnicy uczyli się funkcjonowania w grupie, odpowiedzialności za współpracowników i samodyscypliny. Realizacja działań w ramach projektu pozwoliła także na pogłębienie samoświadomości młodych ludzi w zakresie własnych możliwości i ograniczeń.

W Gminie Wielgie szczególną popularnością cieszy się **piłka nożna**, która dla wielu młodych mieszkańców stanowi główną pasję. Obecnie, dzięki nowej infrastrukturze, stworzone zostały optymalne warunki do jej rozwijania. W czasach, gdy dzieci i młodzież są szczególnie narażone na **uzależnienie od multimediów**, stworzenie alternatywy w postaci atrakcyjnej i angażującej aktywności fizycznej ma ogromne znaczenie wychowawcze i społeczne.

Wykorzystanie infrastruktury sportowej w praktyce

Na nowo wybudowanym boisku sportowym w Teodorowie regularnie odbywają się treningi trzech grup dziewcząt **UKS Mustang Wielgie**. Dodatkowo, swoje zajęcia prowadzi tam najstarszy klub sportowy w gminie – **Wicher Wielgie**, który szkoli młodzież w aż **siedmiu grupach wiekowych**.

Z obiektu korzysta także **drużyna Oldboy Wielgie**, zrzeszająca mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, dla których sport stał się narzędziem aktywizacji i integracji społecznej. Boisko pełni funkcję **areny lokalnej rywalizacji sportowej** – rozgrywane są tu mecze ligowe, na które przyjeżdżają drużyny z innych miejscowości.

Napięty grafik rezerwacji boiska oraz duże zainteresowanie jego wykorzystaniem przez różne grupy wiekowe i społeczne potwierdzają **zasadność przeprowadzonej inwestycji**. Obiekt stał się **centrum życia sportowego i społecznego** w gminie, w pełni odpowiadając na wcześniej zdiagnozowane potrzeby mieszkańców.

Projekt: Cykl imprez sportowo-integracyjnych i rekreacyjno-integracyjnych, w oparciu o infrastrukturę boiska w Teodorowie

W ramach projektu „Cykl imprez sportowo-integracyjnych i rekreacyjno-integracyjnych, w oparciu o infrastrukturę boiska w Teodorowie” zrealizowano szereg działań ukierunkowanych na aktywizację społeczną osób starszych oraz integrację międzypokoleniową. Projekt stanowił odpowiedź na potrzebę przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz samotności wśród seniorów na terenach wiejskich.

W ramach przedsięwzięcia zorganizowano **treningi ruchowe** dla osób starszych, obejmujące zajęcia z **aerobiku, zumbi** oraz ćwiczenia rozwijające **koordynację i sprawność fizyczną**. Zajęcia te, realizowane w otwartej przestrzeni sportowej, służyły nie tylko poprawie kondycji fizycznej uczestników, ale również stanowiły impuls do ich aktywizacji społecznej.

Integralnym elementem projektu były **wydarzenia animacyjne i integracyjne** o charakterze sportowym i rekreacyjnym, zorganizowane w różnych formach – m.in. rozgrywki w piłkę nożną oraz grę w kometkę. Aktywności te, skierowane do różnych grup wiekowych, stworzyły przestrzeń do nawiązywania relacji międzypokoleniowych i wzmacniania więzi społecznych.

Projekt nie oddziałuje bezpośrednio na zmiany demograficzne, jednak wpisuje się w potrzeby wynikające z obecnych trendów, takich jak **starzejące się społeczeństwo** czy rosnące poczucie samotności wśród seniorów. Realizowane działania umożliwiły **rozszerzenie włączenia społecznego**, poprzez wprowadzenie nowych form aktywnego spędzania wolnego czasu przez osoby starsze, szczególnie w warunkach ograniczonych możliwości integracyjnych na obszarach wiejskich.

Działania zrealizowane w ramach projektu:

- W **czerwcu i październiku 2023 r.** na boisku w Teodorowie zorganizowano cykl wydarzeń sportowo-integracyjnych z udziałem **25 członków Gminnego Koła Emerytów i Rencistów** (potwierdzone listami obecności). Z uwagi na bardzo pozytywne opinie uczestników, działania zostały **kontynuowane w czerwcu 2024 r.**
- W **listopadzie 2022 r.** odbył się bieg „**Niepodległa Piątka nad Jeziorem Orłowskim**”, zorganizowany przez Gminnego Organizatora Sportu w Środowisku Wiejskim we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Wielgie „Przyszłość”. W biegu wzięło udział **80 uczestników**, a trasa biegu częściowo przebiegała przez boisko w Teodorowie.
- W **2023 r.** na boisku zorganizowano również **inaugurację roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (UTW)** działającego przy Kujawskiej Szkole Wyższej we Włocławku, Oddział Kujawsko-Dobrzyński w Wielgiem. Wydarzenie współorganizowali: UTW, miejscowe Koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Sołectwo Teodorowo. W inauguracji uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych gminy.
- W trakcie inauguracji odbył się **pokaz udzielania pierwszej pomocy** przygotowany przez druhow z **Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielgiem**, co znacząco wzbogaciło program wydarzenia i miało wymiar edukacyjny.
- Boisko w Teodorowie jest również miejscem realizacji inicjatyw o charakterze międzypokoleniowym. Dzięki zaangażowaniu **Ośrodka Kultury i Biblioteki Gminy Wielgie**, organizowane są wydarzenia łączące różne pokolenia, takie jak **Gminny Dzień Dziecka**, który przyciąga całe rodziny i promuje **wzajemną integrację oraz aktywne formy spędzania wolnego czasu**.

Projekt: Kształcenie ogólne w placówkach oświatowych Gminy Wielgie

W ramach realizacji projektu „Kształcenie ogólne w placówkach oświatowych Gminy Wielgie” przeprowadzono szereg działań edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych uczniów oraz podniesienie kwalifikacji nauczycieli. Projekt był zgodny z celami Regionalnego Programu Operacyjnego i Lokalnej Strategii Rozwoju, a jego realizacja przyczyniła się do poprawy jakości nauczania oraz zwiększenia efektywności edukacyjnej szkół.

„Kształcenie ogólne w placówkach oświatowych Gminy Wielgie”

Okres realizacji: 01.09.2019 – 31.07.2020

Celem projektu było **podniesienie jakości kształcenia w trzech szkołach podstawowych** na terenie Gminy Wielgie poprzez:

- udział **450 uczniów** w zajęciach rozwijających kompetencje kluczowe oraz w zajęciach specjalistycznych, dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych,
- **podniesienie kompetencji 24 nauczycieli**,
- **doposażenie pracowni szkolnych** do dnia 31.07.2020 r.

1. Działania skierowane do uczniów

W ramach projektu objęto wsparciem 450 uczniów, którym zapewniono możliwość uczestnictwa w zajęciach ukierunkowanych na:

- **Rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych oraz językowych** (język angielski i niemiecki),
- **Zajęcia TIK** – informatyka, programowanie, kodowanie, tworzenie stron internetowych, robotyka oraz praktyczne wykorzystanie programów komputerowych,
- **Zajęcia dla uczniów zdolnych**, rozwijające uzdolnienia i zainteresowania uczniów osiągających dobre i bardzo dobre wyniki w nauce,
- **Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze** w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych i językowych (język angielski),
- **Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**, w tym:
 - Zajęcia logopedyczne,
 - Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
 - Terapia pedagogiczna,
 - Zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się,
 - Zajęcia kształtujące kompetencje emocjonalno-społeczne.

2. Działania skierowane do nauczycieli

W ramach projektu wsparciem objęto **24 nauczycieli**, którym umożliwiono udział w kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje w zakresie:

- Pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Prowadzenia zajęć TIK w klasach I–VIII,
- Programowania i robotyki z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

3. Wyposażenie placówek edukacyjnych

W projekcie przewidziano także **doposażenie szkół w nowoczesne pracownie TIK**, co umożliwiło wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w codziennym nauczaniu. **Trzy placówki oświatowe** z terenu gminy uzyskały nowoczesny sprzęt informatyczny, wspierający realizację podstawy programowej.

4. Osiągnięte wskaźniki

Wskaźniki produktu:

- Liczba nauczycieli objętych wsparciem – **24 osoby**

- Liczba uczniów objętych wsparciem – **450 osoby**

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne – **450 osób**, w tym **14 osób z obszaru rewitalizacji**
- Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli nowe kompetencje – **24 osoby**
- Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK – **3 placówki**

5. Finansowanie projektu

Wydatki kwalifikowalne: 838 492,50 zł

Kwota dofinansowania: 796 567,87 zł

Projekt znacząco przyczynił się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenów wiejskich oraz podniesienia jakości nauczania w Gminie Wielgie. Jego realizacja miała również wpływ na rozwój kompetencji przyszłości – cyfrowych, społecznych i poznawczych.

Wójt Gminy Wielgiem
Sławomir Sadowski